BAQA' F'WICCHOM

Ta' JOSEPH L. PACE

GĦEWWA kamra ftit u xejn mudlama kien hemm bniedem bilqiegħda rasu bejn idejh, u kultant minn fommu kienet tinstema' tnehida u xi kelma ta' swied il-qalb. Min kien dak ir-raġel hemm waħdu u kollu mnikket?—Kien Dwardu li dak in-nhar kien tilef l-egħeżeż bniedma li kienet marbuta ma' qalbu; kien tilef 'l ommu li wara marda qalila li hija kienet sofriet bl-akbar sabar kienet dik l-għodwa strieħet mill-uġigħat li kienet dejjem tħoss u li għalihom ma' kien hemm l-ebda mistrieħ ħlief il-mewt.

U issa Dwardu kien jinsab waħdu, għaliex ħutu ma' kellux u lanqas ma' kellu min jiġi minnu fil-qrib u għaldaqstant it-tefa ta' ommu kienet għalih l-ikbar daqqa ħarxa li seta' jħoss. Ma kienx jaf x'jibda jagħmel u fejn imur.

Tassew li Dwardu ma kellu bżonn ħadd għaliex mill-flus ma kienx nieqes. Imma b'danakollu kien iħossu waħdu; ħbieb qatt ma kellu u każini jew postijiet oħra fejn ġuvintur oħra kienu jiltaqgħu ma kienx iħobb imur fihom, u għalhekk, issa li ommu kienet ħallietu sab ruħu għalkollox barra minn din id-dinja u waħdu għal kollox.

Dwardu kellu wieħed u għoxrin sena u missieru li kien miet xi tliet snin qabel kien ħallielu daqsxejn ta' negozju li kien iġiblu bejn wieħed u l-ieħor fuq il-lira kuljum qligħ, u billi hu ma kienx iħobb jonfoq il-flus fix-xejn kien ħalla ukoll somma flus ġmielha l-bank.

Barra minn dan, Dwardu ma kienx iddisgrazzjat minn wiċċu u minn persuntu. Kien twil ġmielu, bi spallejh wesgħin u, barra minn hekk, kien b'saħħtu ġmielu. Hu qatt ma ftaħar b'saħħtu, iżda meta kien hemm bżonn li juri saħħtu dejjem kien ħareġ ta' raġel.

U issa li kien jinsab waħdu beda jaħseb x'sejjer jibda jagħmel; imma dan il-ħsieb ma' damlux wisq, għaliex kien hemm ħaddieħor li kien qiegħed jaħseb għal dan, għaliex dawk l-ommijiet li kellhom xi tfajla li qabżet it-tminta-'l-sena bdew jersqu lejn Dwardu u jistqsuh jekk kienx jonqsu xi ħaġa u jekk jistgħux jgħinuh f'xi ħaġa, imma huwa kien dejjem iweġibhom li ma kellu bżonn ta' xejn.

B'danakollu l-istedin għal xi kikkra tè jew għal xi grog ma' naqsux u, ħalli għal Maħanni tgħid lil Dwardu waqt li jkun jixrob it-tè kemm ommu kienet tħobb lil bintha Nina, u kemm meta kienet ħajja k'enet tfaħħarha għaliex għalkemm kellha biss tmintax-il-sena madanakollu kienet tinqala' għalkollox u kienet ukoll taf tmexxi d-dar bil-għaqal. U Ġanna lit-tifla tagħha Pawlina kienet ittellagħha sas-seba' smewwiet għall-għaqal u bżulija tagħha, u k'enet ukoll iżżellaq li xi ħabbtejn kienet tiehu magħha ukoll meta tiġi biex tiżżewweġ. Ommijiet oħra k'enu ukoll isefsu f'w'ednejh kliem ta' din ix-xorta. Dwardu kien joqgħod jismagħhom b'nofs daħka f'fommu jixrob it-tè jew il-grog li kienu jagħtuh u xejn ma jgħid u, wara xi ftit, jitlaq lejn daru u jħalli dawk l-ommijiet ferħana li l-ħs'eb tagħhom kien sejjer iseħħ.

Darba waħda Dwardu qal illi kien sejjer jagħmel vjaġġ għaliex r'ed jistrieħ u għa'hekk beda jlesti b'ex jitlaq.

Hawnhekk trid tara l-ommijiet k'f inxeħtu f'pika bejn'ethom minn minnhom igħin lil Dwardu l-iżjed, u ma' jistax jonqos; waqt li jkunu qegħdin jagħmlu hekk iwissuh biex jieħu ħs'eb tiegħu nn'fsu u li ma jinsiex li fir-raħal sejjer iħalli warajh ħafna n'es li jħobbuh u li jixtiqulu kull ġid.

Il-jum tat-tluq tiegħu wasal u min ma k'enx jaf x'ġara kien jaħseb li xi ras kbira kienet sejra żżur ir-raħal, għaliex fit-triq kienu jinsabu ħafna nies u l-iktar quddiem il-bieb tad-dar ta' Dwardu.

Quddiem dan il-b'eb kien hemm karozza tistenna u, wara xi ftit, Dwardu tfaċċa, poġġa ż-żewġ valiġġi ġewwa fiha u wara li xejjer b'idu lil dawk li kien hemm, tela' fiha u telaq lejn il-port ta' l-ajruplani.

Għal bosta żm'en ħadd ma kien jaf x'sar minn Dwardu għaliex il-wegħda tiegħu li jiktbilhom ma żammhiex u aħbarijiet tiegħu ma kellu ħadd.

L-ommjiet kienu isaqsu waħda lil oħra jekk, kinux ircevew xi ittra minn għand Dwardu, imma t-tweġiba k'enet dejjem tkun li le. Imma billi huma kienu igħiru għal xulx'n kienu jaħsbu illi Dwardu kien kiteb, imma l-omm ta' dik jew ta' dina ma kenitx trid turi u allura l-ħsibijiet kienu jikbru iżjed illi huwa kien q'egħed jagħmel x'ħaġa bil-moħbi

Iż-żmien ġmielu kien għaddej meta darba waħda l-kappillan, waqt li k'en jitħaddet ma' xi erba' parruċċjani fuq iz-zuntier qal li Dwardu k'en kitiblu u qallu l għal b'du tax-xahar

ta' Awissu, jiġifieri sew sew xahar ieħor, kien sejjer ikun magħhom darb'oħra. Imma dak li kitiblu l-kappillan ma' kienx semmieh.

Malli nstema' dan, l-ommijiet bdew mill-ġdid iħabblu moħħhom u min mar xtara libsa għat-tifla u minn xi biċċa deheb u min xi żarbun sabiħ u lestew lil uliedhom għall-miġja ta' Dwardu.

Il-ġranet bdew jgħaddu waħda wara l-oħra u kull jum għal dawn l-imsejknin ta' ommijiet kien qisu li kienet xi sena u firraħal kienet tinħass ftit ta' bruda bejn familja u oħra u ftit tal-għira ma kenitx tonqos anqas, u kont tisma' omm Nina titħaddet fuq binitha qisu qiegħda titħaddet fuq xi xempju tassbuħija u ta' l-għerf. U xi ngħidu għal Ġanna li kienet iddeffes lil Pawlina ma' kull min titkellem miegħu. Min ma kienx jafhom lil dawn ix-xebbiet kien jaħseb li mhux biss fir-raħal, imma saħanstra fid-dinja kollha għas-sbuħija, għall-għaqal, għas-saħħa u għall-għerf ħadd ma kien jirbħilhom.

Ma' tul daż-żmien l-imsejknin żwieġ dawn in-nisa ma kellhomx mument ta' paċi fi djarhom. Kliem marthom kien kollu fuq Dwardu u fuq binthom u li ma kienx hemm l-ebda dubju ta' xejn li malli Dwardu kien jitfa' siequ fir-raħal l-ewwel ħaġa li kien jagħmel kienet żgur li jitlobhom biex jitgħarras lil binthom.

Il-jum tal-miġja lura ta' Dwardu fl-aħħar wasal u dan iljum inzerta kien tal-Ħadd. Dwardu mar il-knisja għall-quddies u miegħu kellu xebba. Min kienet dik ix-xebba bdew isaqsu innies li rawhom. Wara li spiċċat il-quddiesa u n-nies ħarġu millknisja, il-kurżità għelbet lil Ġanna u resqet fuq Dwardu u tatu l-merħba bih. Huwa b'daħka ħafifa qallha : "Ġann ħallini nipprezentalek lil marti Margerita".

Wiċċ Ġanna, wara dan il-kliem kont tħallas biex tarah. Telgħetilha fawra f'wiċċha u riġlejja ħassithom iċċiedu u bilkemm kemm felħu l-pis ta' ġisimha u lsienha weħlilha u kelma waħda biss lanqas ma setgħet toħroġ minn fommha. Wara li ħadet b'id Margerita qalet xi kelmtejn ta' ferħ li hija xejn ma kienet tħoss u telqet bil-qajla l-qajla lejn darha kollha ħosbiena.

L-unika sodisfazzjon li ġarrbet kienet dik li jekk Dwardu ma kienx iżżewweġ lil Pawlina tagħha lanqas Mananni ma kellha x-xorti żżewweġ lil Nina tagħha ma' Dwardu.